

Clauses 2 to 12

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clauses 2 to 12, both inclusive, stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 2 to 12, both inclusive, were added to the Bill.

Clause 1, The preamble and the title.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That clause 1, the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1, the Preamble and the Title were added to the Bill.

Motion to pass

Sri R. M. PATIL.—I beg to move :

“That the Mysore Prisoners Bill, 1962 be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Prisoners Bill, 1962 be passed.”

The motion was adopted.

THE MYSORE PROHIBITION OF SMOKING IN SHOW HOUSES AND PUBLIC PLACES BILL, 1963.

Motion to consider.

Sri R. M. PATIL.—I beg to move :

“That the Mysore Prohibition of Smoking in Show Houses and Public Places Bill, 1963, be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Mysore Prohibition of Smoking in Show Houses and Public Places Bill, 1963, be taken into consideration.”

Sri R. M. PATIL.—This is a measure which has been introduced and adopted by the Legislative Council. This bill is intended to bring in uniformity of legislation in this matter. In the old Mysore Area and in Coorg there are acts governing smoking in public places but in the Madras, Bombay and Hyderabad Karnatak areas there are no enactments

in this behalf. Therefore Government considered it necessary to introduce uniform legislation. The idea is to prevent smoking in closed areas and show places where public gather. Sometimes, smoking, if permitted, in such places would result in a feeling of repugnance for people who do not welcome it. It is to maintain decency in public places. I hope the House would welcome the measure and pass it.

†SRI V. S. PATIL.—Sir, this is another Bill which is encroaching upon the rights of the individuals. I would not have objected to this Bill if this was merely a law for unifying the existing law in the several parts of our State. It is admitted by the Hon'ble Minister that this law is in force only in two parts, viz., Mysore area and Coorg. So far as other areas that come from Madras, Bombay and Hyderabad are concerned, there is no such law at all.

SRI R. M. PATIL.—In Bombay area, these theatres and public halls are controlled under the orders of Police Acts.

SRI V. S. PATIL.—This is a new imposition of restriction on the freedom of the people of those areas and that is why whenever there is any restriction on the freedom of the people, we have to scan and scrutinise every provision of that law. Without such scanning and carefully examining the provisions, it will be against the principles for which we come here. That is why I should like to object not only the introduction, but also the passing of the present Bill.

MR. SPEAKER.—Introduction stage is over.

SRI V. S. PATIL.—I expected the Hon'ble Minister to explain what are the benefits that have been derived by the subjects of the old Mysore State and the Coorg State during the last ten years since this Bill or Act was in vogue in those areas, and what are the disadvantages suffered by the people of the rest of the State, that is, parts coming from Bombay, Hyderabad and Madras areas. Neither these things were clarified nor the benefits explained at the time of introduction. No statistics have been given and no opinion of the people from the various parts have been placed before the House. That is why I say that this is one of the most obnoxious Bills that curtail the individual rights of the citizens of our State. Further, the drafting is very bad. So far as drafting is concerned, I should like to say that for the words which are required to be defined under every Bill that is going to be a law, the definitions must be very clear. Here, in this Bill, there are only three definitions given, i.e., for 'public hall', 'show house' and 'smoke'. No other definition has been given in this Bill. Also, these definitions are too vague. Now, according to me, the definitions that are required in this Bill are for the words 'ejectment' or 'removal'. What is meant by ejectment or removal? These words have been used here, but they have not at all been defined. Secondly, the power has been given to Police people to extern these people in clause 3—sub-clause (3). Who is that police officer? Is he a Police Constable or Head Constable or Sub-Inspector or a higher person or some person who is holding a responsible position, is not defined here. Whenever such restrictions are imposed, power is given to persons who are holding position not

(SRI V. S. PATIL)

below the rank of a Sub-Inspector or Inspector. But, here, in this Act, a mere Police Constable can come and catch hold of your collar and drag you out. That appears to be the position in this Bill. The definition as to who is that police officer ought to have been there. The offences have been made punishable, but who is to try those offences has not been defined—whether a First Class Magistrate or a Judicial Magistrate, nothing has been defined. In what Courts they have to be filed, by whom they have to be tried, on whose complaints offences are to be tried, whether it is by a neighbour who is sitting in the auditorium or it can be filed by any person, is not stated. Are these offences to be treated as cognizable or non-cognizable? That is why I say that the drafting of the Bill is defective. So far as implementation is concerned when I was speaking about the area, the Hon'ble Minister said that in Bombay area these theatres and public places are controlled under the orders of Police Acts. We have made a provision under the present Police Bill which has been passed already in this House. I should like to bring to the notice of the Hon'ble Minister that under Section 31—sub-clauses (w) and (x), of the Mysore Police Bill the District Magistrate is fully empowered to issue orders, to give licences and to control all these matters which are covered by the present Bill. When the Police are empowered to control and to have all these things done by orders or regulations or rules, why a separate Bill has been introduced, I do not know. I think, it is merely to increase the number of Statutes that have been passed and nothing else. It will merely create complications and contradictions between the Police Bill and the present Bill. That is why I say that by introducing or considering this Bill in this House, the Hon'ble Minister or the Department has not given their complete attention to the provisions under the other Acts which can easily cover the provisions of this present Bill.

There is another point on which I object to the present Bill. This Bill refers to Public Halls and Show Houses. The definitions as I have already said, I will discuss later as I have moved some amendments. So far as these restrictions are concerned, if they are applied to the rural areas, it is an impossibility to bring them into force.

In the metropolitan cities like Bangalore or Belgam or Hubli where the population is big, there are established show houses, these provisions can be enforced. But in the rural areas where these amusements are carried out by the people, the dramas are performed by the people or meetings held by the people, it is an impossibility to bring this law into force in the rural areas. It cannot be brought at all. But it will surely give a weapon in the hands of the police to harass the people who perform these dramas or hold their meetings in their public places, temples, etc., or in some places. The police will try to create trouble and this is one of the means of corruption to the police.

4-30 P.M.

There is another aspect which I should like to bring to the notice of the Hon'ble Minister by this enactment. He is creating another class of criminals. I think, Sir, if a man smokes in the cinema houses or public meetings and he is convicted of the offence, there will be a black mark on his name that he is convict. Whether he is convicted of a big offence or whether he is convicted for any small offence does not matter. So this is another class of criminals that will be created by the enactment of this Bill. One who smokes is a criminal. One who drinks is a criminal. One who walks in the street in the wrong side is a criminal. So we have created so many hundreds of kinds of criminals since our Independence. But one who is corrupt is not a criminal. That is why, I say, Sir, this Bill is not a good Bill from these points of view and it is likely to create trouble especially in the rural areas and that is why I should like to suggest to the Hon'ble Minister that instead of having this clause 5 with power to exempt, there should be a clause for the application to places where this is necessary.

That power should be with the Government and not the power to exempt. Because by the passing of this Bill, I have absolutely no doubt that the Ruling party has got a clear majority, they will pass it—by the introduction of this law, it is made applicable to all those public halls, show houses throughout the State and the Government is given power under clause 5 to exempt certain public houses or places. This will create unnecessary trouble. Instead of that, Government should be empowered to apply this Act to particular places. So, if the City of Bangalore or cities where there is a population of 20,000 or 25,000 or more, where there are cinema houses or public halls maintained for the purpose of a particular thing all these things should be there. I just quote one example, Sir. His Excellency was pleased to treat us for TEA yesterday. It is a public place .....

Mr. SPEAKER.—It is not so, whoever said it is a public place. Public place is a place into which anybody will gain entry. That is not a place into which everyone can gain entry. The Hon'ble Member was there as an invitee.

Sri V. S. PATIL.—What is a public hall or place? It is not clearly defined in this Bill. Tomorrow the Home Minister will say that I have taken a smoke in a particular place and therefore I am guilty. That is why I say application of this law should be vested with the Government and they should scrutinise to what particular places it has to be applied. If that power is given to the Government, I think much more mischief cannot be done and this clause 5 should be deleted. Then alone, I think, the working of this Bill will be very smooth and to the point for which it has been brought.

These are general remarks, Sir, so far as the present Bill is concerned and I hope, Sir, that the Home Minister will consider these things. Simply because it is coming from the Upper House or from the House of Elders, it should not be rushed through. It should be scrutinised from the point of view of individual freedom.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ (ಹೆಬ್ಬಾಳು).—ನಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ಹತ್ತಿ ಕಾನಾಪರನ್ನು ನಡೆದಾಗ ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಇದೇ ಪರಿಷತ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಅನೇಕರು ನಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಿಲ್ಲು ಒಂದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದಾಗಿದ್ದರೂ, ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೌಸ್ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಈ ಧೂಮ ನಿಷೇಧ ಶಾಸನವನ್ನು ಪಾರಿಗೆ ತರಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Smoke means inhalation or exhalation of smoke of tobacco.

ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಇದನ್ನೂ ಸಹಾ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಗಾಂಜಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಅಡಿಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಗಾಂಜಿ ಸೇದಿದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನಾಗಲೇ ಪ್ರೊಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಗಾಂಜಿ ಸೇದಿದವರನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

Sri R. M. PATIL.—It is already prohibited by law.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇತವಮೂರ್ತಿ (ಗಂಡಸಿ).—ಗುಳ್ಳದ ಬೀಜ ತಂದು ಸೇದಿದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಗಾಂಜಿ ಕೂಡ ಸೇರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗಾಗಿ “ಬೀಡಿ, ಚುಟ್ಟಿ ವಗೈರೆ”ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು ವುಡೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆಡ್ವರ್ಟೈಸಿಂಗ್‌ಮೆಂಟಿಂಗಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು “30ನೇ ನಂಬರು ಬೀಡಿಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿ” ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಹ್ಯಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ “30ನೇ ನಂಬರು ಬೀಡಿಯನ್ನೇ ಸೇಡಿ” ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ಒಬ್ಬ ಅವನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು 30ನೇ ನಂಬರು ಬೀಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸೇದಿಬಿಟ್ಟ. ಕೂಡಲೇ ಅವನನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವನು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ “30ನೇ ನಂಬರು ಬೀಡಿಯನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇರಬೇಕು” ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ನನ್ನ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು 30ನೇ ನಂಬರು ಬೀಡಿಯನ್ನು ಸೇದಿದೆ ಅಷ್ಟೇ ಎಂದು ಅವನು ಹೇಳಿದನು. ಆಮೇಲೆ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಸನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರು (ನಗು). ಹೀಗೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ “ಬೀಡಿ, ಚುಟ್ಟಿ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಸೇರಬೇಕು” ಎನ್ನುವಂತಹ ಪ್ರಚಾರದ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸಿನಿಮಾ ಮಾಲೀಕರು ಹಾಕದಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳು ತಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂತೆ ಅಡಿಟೋರಿಯಂ ಎಲ್ಲರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಡುವಾಗ ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟು ಸೇರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಾಟಕರಂಗ ಮಂದಿರವನ್ನು ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬೈರಾಟ ಹಾಕುವಾಗ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ? ಇಂತಹ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಮುಂಚಿನವರು ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸದವರನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಅವರು ಕೊಂಡಿರುವ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳ ಹಣವನ್ನು ರೀಫಂಡು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುವಾಗ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನಾದರೂ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರು 2-3 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಟಿಕೆಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸಿನಿಮಾ ನೋಡುವಾಗ ಏನೋ ಮನರಂಜನೆಗೆಂದು ತಿಳಿಯದೇ ಒಂದು ಬೀಡಿನೋ, ಚುಟ್ಟಿ ಸೇರಿದಾಗ ಪೊಲೀಸರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನು ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವನ್ನಾದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಅರ್ಧವನ್ನಾದರೂ ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೊಂದು ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯಾನೇಷುಮಂಟನವರು ಸ್ಟೋಕ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸರು ಅವರೇನು ಎಂದರೆ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ "Above one rank of a Sub-Inspector or below the rank of the Sub-Inspector" ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಜುರ್ರಾನೆಯನ್ನು 50 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ನಜಾ ಪಡೆಯಲು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಎಂದರೆ ಬಹು ಕಷ್ಟ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಜುರ್ರಾನೆಯನ್ನೋ ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೋ ಅಗಲರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಜುರ್ರಾನೆ ವಸೂಲ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚುಟ್ಟು ವಗೈರೆ ಸೇರಬಹುದು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನೂ ಇಲ್ಲೂ ಹಾಗೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಎದಿನುವಾಗ ಒಳಕೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದು ಎದಿನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದುತ್ಸವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಲೀಕರ ಬಗ್ಗೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಯುವ ಮುನ್ನ ಜನರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಬೀದಿ ವಗೈರೆ ಸೇರಬೇಡಿವೆ ಎನ್ನುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸದೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಹಳ್ಳಿಯವನು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನ ಅರಿವಿಲ್ಲದವ ಬಂದಾಗ "Ignorance of Law is no excuse" ಅವನು ಪೋಲೀಸಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇ ಇದ್ದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮನೂವೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಪೊಲೀಸರನ್ನೂ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಶ್ವ ಸೇರುವುದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಇದರೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜನರ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತ್ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಧೂಮಪಾನ ನಿಷೇಧದ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದುದು. ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಈ ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನ್ನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಿನ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಧೂಮಪಾನ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಅದು ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮತ್ತು ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಂದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯರಾದರೂ ಪಕ್ಕದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ವಯಸ್ಸಿನವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ರುಜುವಾತಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿಷೇಧ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಕದವರವರ ಅರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳು ಎಂದರೆ ಟೂರಿಂಗು ಟಾಕಿಸುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೀದಿ, ಸಿಗರೇಟು ಸೇರುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇತರರ ಅರೋಗ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಅಹಿತಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಜಗಳಗಳು ಕೂಡ ಆಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಸೇರುವವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಗಾಳಿ ಇರಬೇಕು. ಗಾಳಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅರೋಗ್ಯ ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೂಮಪಾನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಎರೋಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದವರ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ)

ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು, ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕಾ ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಇದು ನಿಜವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ನುಖಕ್ಕೆ ಇದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಬೇಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಗರೇಟು ಧೂಮಪಾನ ದುಶ್ಚಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದುಶ್ಚಟಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಅದು ದುಶ್ಚಟ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿಷೇಧಿಸದಿದ್ದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಒತ್ತಡ, ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri V. S. PATIL.—If tobacco is very bad, why not Government take steps to ban the production of tobacco?

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ಅದು ಕಟ್ಟಡದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅತ್ಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಶಕ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೋ ತಾವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಭ್ಯಾಸ ಅದು, ಎಂದು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕೇ ಎನ: ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಲ್ಲ. ಅದು ದುಶ್ಚಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ನಿಷಿವಾದ ವಿಷಯ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತಲ್ಲ. ಅದು ದುಶ್ಚಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಎನ್ನುವುದು ನಿಷಿವಾದ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತ. ಅದು ಈ ಸಭೆಯ ಬಹುಮತವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

“Show Room” means any house in roof or for the demonstration or exhibition to the public whether on payment or otherwise.....”

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಟೆಂಟುಗಳ ಮೂಲಕ, ಮೇಲ್ಗಡೆ ಚಾವಣಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಸಲ ಹಾಗೆಯೇ ಪರ್ಲೋಮೆನ್ಟುಗಳನ್ನು ವಸಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರ್ಲೋಮೆನ್ಟ್ ಒಪನ್ ಥಿಯೇಟರಿ ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳಗಡೆ ಕೂಡಿಸಿ, ಟಿಕೆಟ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಮೇಲ್ಗಡೆ ಚಾವಣಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಾನೂನು ಅನ್ವಯಿಸದಂತೆ ಇರಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ.

ಈ ಮನುಷ್ಯಗೆ ಬೆಂಬಲಕೊಟ್ಟು, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri D. PARAMESHWARAPPA.—Mr. Speaker, Sir, I must confess at the outset that I am also a smoker. Though we know the rules and regulations, when we go to a picture house, many a time unconsciously we take out a cigarette and begin to smoke. That is a strong temptation one is habituated to. Sir, this consumption of tobacco in any form is a vice and it has to be condemned under certain circumstances. I can understand the logic of this bill if it prohibits smoking in cinema theatres, etc., but if it is made applicable to rural areas, then the consequences of this bill will be rather very harsh on the rural people who will be ignorant of the rules and regulations because courts may hold and ignorance of law is no excuse. Looking at the standards of the rural people, we can very well understand as to how many people will be able to know the rules and regulations that are framed in this behalf. Therefore, instead of giving room for such harassment, it is necessary that rural population should be exempted from the application of this Bill.

Sir, if consumption of tobacco in any form is conceded as a vice, as many friends said here, then there should be no encouragement for growing tobacco and manufacture of tobacco products. Certain friends

pointed out that the provisions of this Bill will affect the fundamental rights of a man. To my mind, it does not involve any fundamental right at all because we cannot take it for granted that all people in the country are habitual smokers. It is certainly obligatory on our part to regard the feeling of others and impose some self-restriction on ourselves. Therefore, this Bill is very essential so far cities are concerned. As I said, some concessions should be given, some exemptions should be given to the rural people and I think the Hon'ble Minister will consider this point. Any violation of the prohibition to smoke is punishable under the bill. But the offence is not made either cognizable or non-cognizable in the bill itself and the Minister may contend that due provision would be made under the rules. I think it would be much better if there is a provision making the offence cognizable. Not only the person who smokes in a public assembly but the owner of the cinema should be liable as an abettor.

5-00 P.M.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—Although the bill is small, running to 4 pages, it poses many problems. The clauses are very dangerous and the effect will be to deprive the citizens of an elementary right. One cannot take it as a simple measure, devoid of controversy. The bill will have to be read between the lines. I have to rise my voice very boldly against the bill.

Government seems to come down with a wrath on the smokers. Why should they consider smoking such a bad habit as to deserve punishment at the hands of Government. All scientists agree that the greatest invention of man is fire and fire is followed by smoke. (laughter). Some of the best poets and writers have written in praise of the smoke. A poet—I forget his name—has written an Ode on the Tobacco.

Mr. SPEAKER.—It is a good thing that the Hon-Member forgot the poet because he can then come to the Bill.

Sri B. P. KADAM.—Sir, there are certain things like chewing of pans, spitting in public places and on walls and ground which are much more dangerous to the health of the public, because they carry infection. Government does not appear to care for such evils but have come out with vengeance and with a heavy hand on the simple habit of smoking. Some of the greatest people on earth disagree on the efficacy and effect of smoking. After the Second World War, General Montgomery, who won the battle of Italy, said he won the battle because he was tea-totaller. But Winston Churchill retorted "I smoke, I drink and still I won the war". As to who is right and who is wrong, is a debatable point. Some people, some doctors, say that smoking is injurious and may lead to cancer. But the manufacturers of cigarettes say that it is very good for health. They say that smoking soothes the nerves, clears the head and also makes the blood move in the veins.

Mr. SPEAKER.—Is the observation of the Hon'ble Member a result of study or is it borne out of experience? (laughter).

Sri B. P. KADAM.—That is the propaganda made by the people employed by cigarette manufacturers. I have no opinion on the subject. I am only a layman, not an expert.

Nowadays there is a particular category of cigarette, called 'Simla', which, it is claimed, is free from nicotine, which is said not to be dangerous for health. At least smoking this kind of cigarettes could have been allowed in public places. So also, beedies have a long end. The way it is smoked, the nicotine sticks to the sides of the beedy leaves and therefore it is much better to smoke beedies than cigarettes. That is the reason probably why some of the elite of the society, the leading gentlemen and aristocrats have taken to beedi-smoking.

Why do people smoke? That is a question for which there can be no answer. There are people who smoke for luxury. People who are victims of malnutrition also smoke. It exhilarates their brain. In this country people are so poor that they cannot have recreation, even in spite of the cinemas or theatres. They take to drinking, or smoking or chewing tobacco, just to kill time.

The Hon'ble Minister wants not only to check smoking but he also wants to put an end to demonstrations, exhibitions and assembly. This is a startling provision which is very dangerous, most poisonous. The only conclusion is that Government is apprehensive that the dangerous taxation and other measures passed by this Legislature, will come into force soon and people will organise and revolt against them. They are waiting for the Emergency to be over and afterwards they might agitate. Government wants to check demonstrations, to undermine the strength of public meetings which are against the interests of Government. That seems to be the heinous intention behind the Bill. Therefore, I say the Bill is a dangerous measure, not a simple one, but a hydra-headed monster, with the fangs of a cobra. Government wants to muzzle organised expression of public opinion. All public meetings, intended to protest against the activities of Government should be exempted from this bill. Otherwise, even though Government passes laws like these, the strength of demonstrations, the vigour, the militancy of the public, would only be whipped up. Government will be wrong in the end and it will result in delusion. People will violate these laws and help demonstrations. Already the people are angry with the taxes imposed by Government. The taxes are beyond their capacity.

Under clause 3 sub-clause (2), it is proposed to check smoking. Smoking is prohibited for 30 minutes before the beginning of the demonstration, exhibition, assembly or meeting. Why should it be and why should half an hour be wasted? The so-called *Kullas* will not be in a position to see the Speakers.

Mr. SPEAKER.—Which Speaker does the Hon'ble Member mean?

Sri B. P. KADAM.—Persons addressing the audience. Such *Kullas*, who attend the meeting, will be anxious to be at the nearest point. Those fellows, if they are smokers, will be at a great disadvantage. We

must have great sympathy for such people who want to have a full view of the performance who address the meetings. In my opinion, the 30 minutes time limit allowed is highly dangerous. At the most we can have one minute.

Then, the power is vested in the Police officers to ask a person to desist from smoking. If any person resists, he will be liable for removal. Who is that police officer? Whether he is a Police Constable, Head Constable, Sub-Inspector or an Inspector is not stated there. When there is a drama or a meeting in a village and if there are two parties, any person may use this occasion to wreak vengeance upon somebody whom he dislikes. So, this provision, in my opinion, must be clearly stated, because there is every possibility of it being misused. Also, I feel the fine of Rs. 50 fixed is too much. At the most, Rs. 5 should have been there. The Government should have sympathy towards such persons. Considering my earlier remarks, the whole thing should be looked into sympathetically.

Clause 4 says:

“Every person responsible for the management of a demonstration or exhibition in a show house and every person who is in charge of the arrangements of a public assembly or a meeting in a public hall, shall bring to the notice of the audience or the spectators, by posting notices prominently or by exhibiting slides, that any person who smokes during the prohibited period, either on the stage or in the auditorium reserved for the audience or spectators shall be liable to be ejected summarily and also to payment of fine.”

It means that people who convene such a meeting, assembly, etc., should take care to put certain boards stating that there should be no smoking. People, who organise meetings have got their own things to demonstrate. In the interest of the meeting itself, this provision seems to be highly dangerous. It is none of their business to go on making propaganda about smoking. Therefore, this should also be deleted.

The whole Bill requires suitable changes. Therefore, it is better that the Hon'ble Minister for Home, who has taken it so lightly, would think twice before it is actually passed by this House.

With these observations, I conclude.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ. — ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಾನೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ ಛಾಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಡಿ, ಸಿಗರೇಟು ಸೇರುವವರಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಹುತ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕದಮ್ ಅವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನಿಸಿತು. ಈ ಮನೋಧೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಎಪಯ ಉಗ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಥರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನು. ನಿನೆಮಾ, ನಾಟಕ, ಹರಿಕಥೆ, ಶಿವಕಥೆ, ಪುರಾಣ, ನಥೆ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಕೆಲವರು ಬ್ರಿಡಿ, ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ್ ಗೌಡರ ಹಾಗೆ ಪೈಪ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಪೈಪ್ ಕೊಡಿಸಬಹುದು. ಬಸ್, ರೈಲು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ನಾಟಕ, ನಿನೆಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡವರು ಬ್ರಿಡಿ, ಸಿಗರೇಟು ಸೇರಿ ಹೊಗೆ ತಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ನೇರವಾಗಿ ನಮಗೆ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ)

ಬಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜನ ಗಂಟೆನು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿರುಗಿ ನಮಗೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದಲ್ಲ ಕುಳಿತು ಸೇದುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಫಂಡ ಮೆಂಟರ್ ರೈಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದಲ್ಲ ಮಾಡಬಾರದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಹರಿಕಥೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಸಭೆ, ಸಿನೇಮಾ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹರಿಕಥೆಗೆ ಬಂದವರು ಬೀದಿ ಹಚ್ಚಿ ಸೇದುತ್ತಾ ಕೂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಜನರ ಮುಖಕ್ಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಹೊಗೆ ಬಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮನೋದೆಯಲ್ಲ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಹರಿಕಥೆ, ಸಭಾ ಮಂದಿರ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅನುಮತಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಆಲ್-ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿ ಸಭೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯ ಗಾನ್ಸ್ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಅವರ ಭಾಷಣ ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು, ಹಚ್ಚಿ ಸೇದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸಿಗರೇಟ್ ವಾಸನೆ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ಸೇದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಚಾಕರಿ ಮಾಡಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿದವರು ಹೊತ್ತಿಸಿದ ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಜಮಖಾನೆ ಕೆಳಗೆ ನೂಕಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಶರಣಾಮ ಏನಾಯಿತು ಅಂದರೆ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜಮಖಾನೆ ನುಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾತ ಟಾಕಿಂಗ್ ಎಂಬ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ 15 ವರ್ಷ ಕೆಳಗೆ ಬಹಾಂಟಿ ಎಂಬ ಸಿನೆಮಾ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಿನೆಮಾ ನಡೆದಾಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರು ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿ ಸೇದಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತವರ ಕೆಳಗೆ ಎಸೆದುಬಿಡಲು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತದ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳ ಸೀರೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿ ಅನಾಹುತವಾದ ಅನುಭವ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮ ಅನೇಕ ಆಗಿವೆ. ಟಾನ್ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಿಗರೇಟು ಬೀದಿ ಸೇದುವ ಅಂಥ ಚಟ ಇದ್ದರೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇದಿ, ಪುನಃ ಒಳಗೆ ಬರುವುದು ಅದರ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುವದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉಗ್ರವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಸೇದುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವಲ್ಲ? ಸೇದಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಕುಸ್ತಿ, ಸಭೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಕಟ್ಟು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಬಾರದು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಏಳಿದರೆ ಅಡಿಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಉಗುಳುತ್ತಾರೆ, ಖಾಯಿರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರೈಲ್ವೇ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಉಗುಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಜನ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಳಿದೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ತರಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಏಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಕಾನೂನಿಗಾದರೂ ಬಗ್ಗಿಯಾರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದೂ ಕೂಡ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿನೆಮಾ ಥಿಯೇಟರ್ ನುಟ್ಟುಹೋಯಿತು, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದು ಈ ತೀರಿ ಬೀದಿ ಮಾಡುವ ವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವಾಗ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೂ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ಇಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಸಿಕ್ಕರೆ ನಾಶ. ನಡೀ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಆಡುವಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹಾಲೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ನುಮ್ಮನೆ ಪಾದೆ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಿದರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಿನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ಲೋಷರ್ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಶರಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇದನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಗಾಢ ಇದೆ 'ಸಾಖರ ರೂಪಾಯಿ ಸರಕಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಅಧೀನ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಸ್ವೀಕಾರ ಆದ ತಾವು ಮೆಂಬರುಗಳಾದ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ನ ಅಧೀನವಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಾರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಈ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಇವು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನು

ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. 50 ರೂಪಾಯಿ ಜುರಾನೆ ಹಾಕಿರುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. 25 ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಿಗರೇಟು ಬೀದಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೇದುವವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಜುರಾನೆ ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ. ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗಾಂಜಾ ಸೇದುವವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟ್ ಆಕ್ಟಿವ್ ಪೊಲೀಸ್‌ಮೆನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಡೆಫಿಂಷನ್‌ನಲ್ಲ ಗಾಂಜಾ ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(3) Any person who contravenes the provisions of this section and who on being asked by a police officer to desist from smoking persists, shall be liable to be removed from the show house or public hall by such police officer and shall also on conviction, be punished with fine which may extend to fifty rupees.

ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಿಡಿ. ಇದು ಇದರ ರಾಂಗ್ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೀಟೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿಗರೇಟು ಸೇದುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾನೆ ಆಗ ಕೇಳಬೇಕೆ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ರೀಫಂಡ್ ಕೇಳುವುದು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು ? ಅದರಿಂದ ಸರ್ ಕ್ಲಾಸ್ (3) ರಲ್ಲಿ (4)ನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಡಿ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ರಾಯರುಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜುರಾನೆ ಹಾಕುವ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ಜುರಾನೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಬಿರಿ ಜುರಾನೆ ನೆಯ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಸುಖ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಜುರಾನೆ ಹಾಕುವುದು, ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು, ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

ಪರಂಟು ಎಕ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಯಾವಾಗ ಎಕ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

Sri R. M. PATIL.—Certain Conferences.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—They are not defined. Your Conference is within four walls and within the enclosure. But here you want to exempt. Why this exemption ? Who is competent to exempt ? When do you give exemption ?

ಇದು ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರ್ರಾ ಕಡೆಯೂ ಎಕ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಂತ ನಮಗೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಟೀ ಪಾರ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಷನ್ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಯಾರಿಂದ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಷನ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ಎಕ್ಸೆಂಪ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ನೆಗೆಪಾಟಲು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿ. ಕಾನೂನು ತಂದದ್ದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ—ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರ ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಶಾಸನವಾಗುತ್ತದೆ.

Clause 2 (b)

show house means any building or any roofed and enclosed structure

6-30 P.M.

ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಡೆ ಕೆಲವರು ಚೆಂಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಯರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾದಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಚೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಅದು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ವಾದಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಚೆಂಟ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

Clause 2 (b): 'show house' means any building or any roofed and enclosed structure, used ordinarily or occasionally for the demonstration or exhibition to the public, whether on payment or otherwise of cinematographic films, dramatical patomime, musical performances, dances, physical feats of human beings or animals, conjuring tricks or sleights of hand."

ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆಗಳ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ಕ್ಲಾಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಯಾವ ಅನಿಮಲ್ಸ್‌ಗಳಾಗಲೀ, ಹ್ಯಾಮನ್ ಬೇಯಿಂಗ್‌ಗಳಾಗಲೀ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಡೆಫಿನಿಷನ್ ಕ್ಲಾಜ್ ಇನ್ನೂ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಆಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಎಂದು ಬರಿಯ ಹೊಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಎಂದು ಒಂದೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಸ್‌ಗಡ್ಡೆ ಎರೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹಳ್ಳಿ ಕಡೆ ಗುಳ್ಳೆ ಬೀಜವನ್ನು ಹಾಕಿ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಎರೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಾಜೂ ಸಹ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್‌ನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Clause 3: Prohibition of smoking in show houses and public halls.—

(1) If any demonstration, exhibition, assembly or meeting is held in a show house or public hall, then no person shall during the prohibited period as defined in sub-section (2), smoke either—

(a) on the stage except in so far as smoking may be part of the demonstration of exhibition,"

ಇಲ್ಲಿ ನಾನೀಗ ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ರಂಗಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ನಾಟಕ ಆಡತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಅಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಲ್ಲಿ ಸೇರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೂ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಡತಕ್ಕವರು ಮಾತ್ರ ಸೇರಲು, ನೋಡತಕ್ಕವರು ಮಾತ್ರ ಸೇರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆಡತಕ್ಕವರೂ ಕೂಡ ಸೇರಬಾರದೆಂದು ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿನ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(a) except in so far as smoking may be part of the demonstration or exhibition"

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು: ಸ್ಟೇಜಿನ ಮೇಲ್ಮೈಯೂ ಸೇರಬಾರದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ. ಇನ್ನು ಎರಡನೇ ಕ್ಲಾಜ್, ನಡೆ ಕ್ಲಾಜ್ (2)ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

Clause 3 (2): For the purposes of sub-section (1), 'prohibited period, means the period commencing thirty minutes before the beginning or the demonstration...'

"I think in place 'or', it ought to be 'of'."

ಇಲ್ಲಿ (ಆರ್) ಶಬ್ದಕ್ಕಿಂತ (ಆಫ್) ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು 30 ನಿಮಿಷ ಟೈಮ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ಅನಿಮಲ್ ಪ್ರೆಷರ್ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮುಂಜಿತವಾಗಿಯೇ ಬಂದು ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಆಯಾಯ ಸ್ಥಳ ನೋಡಿಕೊಂಡು ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಾದ ನಂತರ ಫೋ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇನ್ನು ಸೆಡ್ ಕ್ಲಾಜ್ (3)ರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಎಂದು ಅವರೇನು ಸುಪೀರಿಯರ್ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರೋ, ಇನ್‌ಫೀರಿಯರ್ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರೋ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಬರತಕ್ಕ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಇನ್‌ಫೀರಿಯರ್ ದರ್ಜೆಯವರೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Police officer to make a request 'please don't smoke'.

Sri H. R. KESHAVAMURTHY.—Whether he should be a superior police officer or inferior police officer. ಇಲ್ಲ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಜುರಾನೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆತ ಸಾರ್ವಜನಿಕದ್ದರಿಂದಲೂ ಸರಿ; ಒಂದು ವೇಳೆ ಇನ್‌ಸಾರ್ವಜನಿಕದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

There should be a provision for imprisonment for a certain number of days.

ಇಲ್ಲದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇಷ್ಟನ್ನೆಲ್ಲ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧೀನರ ಪೊಲೀಸರೇ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಫಿನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ತಾವು ನೂಟಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ನೂಟಿಸಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಡಿಫೆಕ್ಟಿವಾಗಿದೆ.

It is defective to that extent. There should be a financial memorandum regarding the additional police staff who are going to be employed. ಇನ್ನು ಕ್ಯಾಪ್ (4)—ಸದ್ ಕ್ಯಾಪ್ (1) 2ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರಿಗೂ 50 ರೂಪಾಯಿ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ 50 ರೂಪಾಯಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಖ್ಯವೇ ಬೇರೆ. ಇವರ ಮುಖ್ಯವೇ ಬೇರೆ, ಅವರಿಗೆ ತಾವು-50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಇವರಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಅಂತೂ ಅವರಿಗೆ ಹಾಸ್ತಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕ್ಯಾಪ್‌ನ್ನು ತಾವು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಿಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಈ ಕ್ಯಾಪ್‌ನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಈ ಎಗ್‌ಜಂಪನ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇದೊಂದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾದ ಬಿಲ್‌ಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮೀ, ಈಗಾಗಲೇ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ, ಸೇರುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸತಕ್ಕಂತಹ ಈ ಮಸೂದೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಮಸೂದೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಉಳಿದ ಮುಂಬೈ, ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಪರಮೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಸೇದುವವ, ಚಟ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ. ಸೇದುವವರಿಗೆ ಇದರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಸೇದದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಇದು ಏನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ತೇಶ್ವರಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಬಹುಶಃ ಈಗ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಸೇದುವವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಅವರು ಹರಿಹಾರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಪೈಪು ಸೇದುವವಾಗ ನನಗೆ ತಂಬಾಕನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟು ಸೇದಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಕೆಲವು ಸಲ ರಾಜೀ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಹಬಾಳಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಿಜವಾದ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಇಂತಹವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ನಾನು ಈ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆ ಒಳಗೊಂಡು ಅಥವಾ ಅನಿವಾರ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ನಿರೋಷಿನಾ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೀರೋ, ಅವಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಇರುವಂತಹವರು ಬಹಳ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆತರ ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳ ರೂಢಿಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅವಳು ನಿಗರೇಟಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಬೀಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಚುಟಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿರಬಹುದು, ಹಾಗೇ ನಾನು ಸೇದುವ ಪೈಪಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಅದೃಷ್ಟಿಹೀನರಾದ ತಂಬಾಕು ಸೇದುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಗಿನೊಳಕ್ಕೆ ಉಂಡೆಯಾಗಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಹಾಕುವವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾನೂನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ತರಹದ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ತನ್ನ ತಕ್ಕವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೈಯಿಂದ ಮೂಸಿ ನೋಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಸೇದುವವರು ಸೇದುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ತಂಬಾಕು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ನಿರ್ದೋಷ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಾಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ತಂಬಾಕು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ರೈತನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ, ಉದ್ಯೋಗವೂ ಆಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ತಂಬಾಕನ್ನು ದೇಶವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ? ಎಂದರೆ ಅಂತಹ ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನೀತಿಯೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಯಾವ ತಪ್ಪನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಒಬ್ಬ ಸೇದುವವನಿಗೆ ಅವನು ಯಾವ ತಪ್ಪನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ಇರುವಾಗ ಇಂತಹ ಭಯವಾಗುವಂತಹ ದಂಡ ಎನ್ನುವುದು ನೀತಿಯೇ? ಸೇದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಇಪ್ಪು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೊಂದನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಎನ್ನುವುದು ನೆರೆಯಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ವಿಕೋಪವುಂಟಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಾರ್ಸ್ತಾಯ್ ರವರಂತಹ ಮಹಾತ್ಮರು ಕೂಡ ಸಿಗರೇಟನ್ನು ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆರೊ ಹಾಲನ್ನೂ ಸೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆರೊ ಹಾರ್ಸನ್ ಸೇವನೆಯಿಂದ ನರಗಳ ಬಲಗಳು ಬಲಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನು ಬಲಹೀನನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಅವರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ತಾವೂ ಹೇಳಬಹುದು. ತಂಬಾಕು ಸೇದುವುದರಿಂದ ಮಂಕಾಗಿ ಕೆಡುಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದೆನಿಸುವುದು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕಾನೂನು ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ “ಹುಡ್ ಎಂಕ್” ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಂತಿದೆ. ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಮರೆಯಾಗಿ ಸೇದುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಎನ್ನೋ ಪಾಪ ಸೇದಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಬಿಡಿ, ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಆ ಪೊಲೀಸು ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್, ಬೀದಿ ಸೇದುವವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಗದವನೊಬ್ಬನಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಪೊಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹೇಳಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪೊಲೀಸು ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇದದೇ ಇರತಕ್ಕವರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಸೇದದೇ ಇರಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಂದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸೇದುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೂ ವಿಧಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ಮನ್‌ನ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನೀತಿಯನ್ನನು ಸರಿಸಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಎನ್‌ಪೋರ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದೊಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕಿಟರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿಯವರು ಗಮನಿಸಿದುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಏಕೆ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ? ಬಹುಶಃ ಯಾರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿರಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಹೈದರಾಬಾದು, ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಮನೂದೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ರಾಗೂ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾಲ್ಕು, ನಾಲ್ಕು, ಜನಪೋಲೀಸಿನವರು ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಫೈನಾನ್ಸಿಯರ್ ಮೆಮೋರಾಂಡಂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬರ್ಡೆನ್‌ನೂ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಮನೂದೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾವು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆಗಳಿಗೂ ತಪ್ಪಿಗೂ ಬಹಳ ಸಹಜವಾದ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು. ಒಂದು ನಯಾಪ್ತಸಾ ಬೀದಿಯನ್ನು ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ರಾತ್ರಿ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಮರೆತು ಒಂದು ಬೀದಿ ಹಚ್ಚಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನನ್ನು ಪೊಲೀಸಿನವರು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ದಂಡ ಎಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ. ಸರಕಾರದ ಗಲ್ಲು ಶಿಕ್ಷೆಗಿಂತ ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಇಂತಹ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಪಾಶ್ವಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದು ಬೀದಿ ಸೇದಿದುದಕ್ಕೆ ಇದರೇ ಬಾರದು.

ರಾಡ್‌ಸ್ಟೀಕರ್ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬಗೆಯೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಲ್ಪ ದಲ್ಲೆಯವಾಗ, ಹಾಗೆ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ರಾಡ್‌ಸ್ಟೀಕರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಸಿಗದೇನೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ನಿರಾಶೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಉದಾಹರಣೆ

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂತ್ರವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕೇನು ಹಾಕಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಯಜಮಾನ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾನೂನು ಮಧ್ಯೆ ತೂರಿ ಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಯಜಮಾನರು ಮೂತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ, ಪೋಲೀಸಿನವನು ಹಿಡಿದ. ನಿಕೃಷ್ಟ ಎಂದು ಎದ್ದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿನಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೂತು ಮೂತ್ರ ಮಾಡಬ್ಬರು; ಆಮೇಲೆ ನಷ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆನು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇಬ್ಬರೂ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲ! ಕಾನೂನು ಭೇದಿಸಿ ಅದರ ದುರ್ವಿಧವನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸಭ್ಯರಾಗಿರಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರಬೇಕು, ನೀತಿವಂತರಾಗಿರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳೆಯ ನೂತನಗಳು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದಾಗ, ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು ಅಂದಾಗ, ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ, ಮನುಷ್ಯನು ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ತೀರ ಕಷ್ಟನಿಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕಲ್ಲ! ಈ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವುದಾದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೆ? ಹಳೆಯ ಮೃತನುರಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಇದೆ ಅನ್ನುವುದು ಕೂಡ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ 150 ಜನ ಬೀದಿ ಹಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಮಾಡುವುದು, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಹೇಗೆ ವಿಧಿಸುವುದು? ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ರೈಲ್ವೆ ಗಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆಂದರೆ: ಪಕ್ಕದವನು ಸೇರುವುದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಮಾಡಿದರೆ, ನೀವಾದರೂ ಸೇರಬೇಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಬೀದಿ ವಗೈರೆ ಸೇರುವವರು ತಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊಗೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತು ನಾವು ಸೇರುವಾಗ ಸಭ್ಯತೆಯು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಇದೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಂಡರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು. ಇಬ್ಬರು ಸೇರಿದಾಗ, ನಾವು ಹೇಗೆ ಸಭ್ಯತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಬೇಜಾಯಿಪಡಿಸದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ನಶ್ಯ ಹಾಕುವುದು, ನಿದ್ರೆ ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡುವುದು ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಸಭ್ಯತೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ? ಕರ್ಚಿಂಗ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅನಕ್ಕವಾಗದಂತೆ ನಿಂಬಳ ತೆಗೆಯುವುದು, ನಶ್ಯ ವಿಧಿಸುವುದು ಸಭ್ಯತೆಯು ಲಕ್ಷಣ. ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾಣಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ಸೇರಬೇಕೋ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತೇನೆ. ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಬಹಳ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು 4 ಗಂಟೆಗೆ ರಾತ್ರಿ ಎದ್ದು ಬಿಟ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಜುಬಾಜು ನಾಲ್ಕು ರೂಪುಗಳಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ಅವರು ಧಜನೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಯಸ್ಕಜ್ಞಾನದಯಾ ಸಿಂಧೂ, ಎಂದು ದೊಡ್ಡ ಧೀರ್ಘವಾದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಬೇಡವೋ? ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಶೋಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಬೇಕು, ಏನೇನನ್ನು ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ತರಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಊಹಿಸಲು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಅದೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತಾನೆನದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹವಾಳನ್ನು ತತ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆಯವರ ನಿಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಮದುವೆಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮದುವೆಗೆ ಮೊದಲು ರೋಗಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬರುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ 5-6 ವರ್ಷವಾದಮೇಲೆ, ಹೊಸದಾಗಿ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸಿದಾಗ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮದುವೆಯನ್ನು ಡೈವೋರ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರ? ಹೀಗೆ ಹೊಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾ ಹತ್ತಾರು ದೊರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಇವರು ಬಾಲಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು, ಇವರಿಗೆ ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೊಪಾಲಗೌಡ.—ಮೇಲ್ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಣೋದ್ಧರೂ, ಜ್ಞಾನವಂತರೂ ಇರುವಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೀನರ್ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಸೆಗೆ, ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟೆ. ಈ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಆಪರಾಧಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ದಂಡ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಸೇರುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸೇರಬೇಡಿ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಕ್ಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು, ದಯೆಇಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಬಾರದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ ನಾನು ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಮರೆತು ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚುವುದು, ಆತ ಪ್ರತಿಸಲವೂ, ನೀವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇವಿ ಅನ್ನುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟು ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯೆ ಬೀದಿ, ಸಿಗರೇಟು ಸೇದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬೇಡಾರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸೇದುವುದು ಸಭ್ಯತೆಯ ಒಂದು ಕುರುಹು ಆಗಿದೆ. ಸಭ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಅಂದರೆ ಸೇದುತ್ತಾನೆ ಅಂತ. ನಮಗೆ ಸೇದುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕೂಡಲ ಏಟು ಆಯಿತು ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಅಲ್ಲ.

ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ವೇಸಂದರೆ, ಈ 50 ರೂಪಾಯಿ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಬಡವ ತಿಂಗಳು ದುಡಿದದ್ದು ನೈಲ್ದಾ, ಸಂಜೆ ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಕಾವಂತ ಪೋಲೀಸ್ ನಸರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಜುಲ್ಮಾನೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಬಡವೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು ಗಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿರತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಬಹಳ ದಿವಸ ಆ ಡ್ಯೂಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ಇಂಥ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡೂ ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಕಡೆ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಕಡೆ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಆಕಡೆ ಸೇದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೇದಿದ್ದರೂ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಯಾವುದು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ —ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಸೇದುವವ ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗು ಅಂದರೆ ಸಾಕು. ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗು ಅಂದರೆ, ನನಗೆ ಪ್ರಾಣ ಹೋದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಈ No smoking ಬೋರ್ಡು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೀರ. ಈ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬೋರ್ಡು ಹಾಕದೆ ಇದ್ದವುಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ, ಬೀದಿ, ಚುಟ್ಟು ವಗೈರೆ ಅಲ್ಲ ಸೇದುತ್ತಿರುವವನಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ. ಇದಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕುವುದೆಂದರೆ ಬಹಳ ಪಾಸ್. ಇದನ್ನು ಯಾರೋ ಸೇದುವ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು, ಸಿಗರೇಟು, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರ ವಿರುದ್ಧ ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಎಂದು ಭಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಏನು ಅನ್ಯವಾದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದಂತೆ ಕೂಡ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರೆ, ಸೇದತಕ್ಕಂಥ ಜನರೆಲ್ಲರ, ಸೇದದೆ ಇರುವವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಿಗಳು, ಇವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವುದೇ ಸರಿ. ಈ ಸೇದುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಉಪಶಾಂತಿ ಇರಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಜನರು ಸೇದುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ ತ್ಯಾಜ್ಯರಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು, ಕಾಲವ್ಯರ್ಥ ಶರೀರಕ್ಕೂ ಅನೇಕ ಸಲ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ರೋಗ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೆದರಿಸು ತ್ತಾರೆ.

6 P.M.

HALF-AN-HOUR DISCUSSION ON QUESTION No. 732.

Re-Amount of loan and grant given to Kasturba Khadi Gramodyog Sangha Ltd., Jayanagar, Bangalore.

MR. SPEAKER.—May I suggest one thing? There are three names and if all the three Hon'ble Members want to talk, I have no objection. If they take more time, there may be less time for the Hon'ble Minister to reply. However, the discussion must close by half an-hour.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ (ಮದ್ದೂರು).—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋ ದ್ಯೋಗ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ಕೊಡೆಗಳಂತೆ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕುಟುಂಬದ ಅಕ್ಕಿ ಸು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ನಾನು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗ ಸಂಘದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಅಲ್ಲ ನಡೆದಿರುವುದು ಹಲವಾರು ಅಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲ